

HERRITARRAK ETA EUSKARA AKTIBAZORAKO GAKOAK

Hizkuntza- aktibazioaren bidean: GAKO BATZUK

1)

Behar sozial bati erantzun

Aktibazio-prozesuak behar sozial bati erantzun behar dio. Behar horren kontzientzia edota zilegitasuna gizartean nahiko hedatua ez badago, **elikatu, estimulatu edo sorrarazi** egin beharko da lehendabizi, garrantzitsua baita **herritarren kezkekin konektatzea eta aktibatze**ko nahia edota gogoia piztea.

Horrela, herritarren babes lor dezake prozesuak, eta sinesgarritasuna eta legitimotasuna eskura dezake.

Nola?

- Diskurto berritzaileak erabili
- Aldaketa positibo batekin lotu
- Ilusioa piztu
- Ez utzi inor kanpoan

2)

Oinarrizko teoriak eta diskurtsoak adostu

Oinarri hori lantzeak abiapuntu sendoa emango dio aktibazio-prozesuari. Hau da, **hizkuntzaren eta herri mugimenduen alorreko teoriak eta proposamenak lantzea** komeni da.

Edozein ekimen martxan jarri aurretik, aintzat hartzekoak dira tokian tokiko **aurrekariak eta giro soziala**.

Gainera, prozesuan zehar, komeni da **beste esperientzia batzuen herri izatea eta formazio-saioak tartekatzea**, ibilbidean zehar ikasi egiten baita.

Nola?

- Diagnostiko soziolinguistikoak aintzat hartu
- Beste herri mugimenduen proposamenak eztabaidatu
- Aktibismo hutsean ez erori
- Formatzeko eta ezagutzak trukatzeko egiturak sortu

3)

Administrazio publikoak eta herri mugimenduak elkarlanean

Herritarren aktibaziorako, eragile sozialen arteko elkarlana eta eragile horien eta instituzionalen artekoa onuragarria da ekimenaren babes sinbolikoa zabaltzeari begira, baita baliabide gehiago mobilizatzeari begira ere.

Elkarlanean aritzeko, **konfiantzazko harremana** eraiki beharko litzateke. Horregatik, komeni da prozesuan parte hartuko duten norbanakoen nahiz eragileen arteko **botere-harremanak orekatzea**; hitza, erabakimena eta protagonismoa partekatzea, alegia.

Ekimena **alderdien arteko lehia politiko-elektoraletik blindatu** eta aktibazio-prozesuak guztion babes politiko-instituzional osoa duela ziurtatzea komeni da.

Era berean, **gatazkak eta tentsioak kudeatu** beharra dago, eragileen artean sortzen diren desadostasunak akordio negoziatuekin bideratuz.

Nola?

- Elkarrekin eraikitzeke jarrera sustatu
- Parte-hartzaile bakoitza eroso sentiarazi, oreka mantendu
- Erakunde publikoen, sozialen eta herritarren funtzioak adostasunez banatu
- Erabakiguneak zehaztu

4)

Modu horizontalean antolatu

Prozesuak iraun dezan, garrantzitsua da antolaketa-maila zainzea. **Egitura irekiak eta horizontalak sortu** beharko lirerateke, **norbanakoen eta eragileen parte hartzea sustatzeko**.

Aniztasuna zainzea funtsezkoa da: generoan, adinean, joera politikoan, klase sozialean, jatorri kulturean... **Euskalgintzatik haragoko** oinarri zabalago batekin (eragileekin nahiz herritarrekin) ere **zubiak eraiki** beharko lirerateke, hartzaile hutsak izan ez daitezten.

Gainera, **konpromiso-maila guztiak** kontuan hartu behar dira prozesuan, eta beraz, praktikan parte-hartze maila desberdinak egoteko bideak aurreikusitu beharko lirerateke.

Nola?

- Erakundeen eta norbanakoen egoerak kontuan hartu
- Guztiei modu berdinean entzun, elkarri ezinbesteko direla sentiarazi
- Denok izan ahotsa eta erabakimena, modu orekatuan
- Parte-hartzaileen dedikazio posibleak hasieratik argi utzi
- Parte-hartzaile guztiek prozesua bere egin

5)

Talde eragilea eratu

Beharrezkoa da ekimenaren **trakzio-lana** egingo duen taldea zehaztea. Idealena litzateke talde hori zabal, heterogeneoa eta berria izatea (orain arte elkarrekin jardun ez duena). Bere egitekoa izango da ardurak hartzea, egitasmoak proposatzea, harremanak sortzea, sarea handitzea... Sare guztiaren barrura zein kanpora begira egin beharko du lan.

Ondorioz, **talde horren osaketa berariaz landu** behar da, izan ere, ezaugarri jakin batzuk eduki behar litzateke taldekideek: sormena, indarra, ausardia, umorea... Hori lortzeko, **profil desberdineko kideak** beharko ditu taldeak. Taldea zenbat eta askotarikoagoa, orduan eta irismen handiagoa; kontzienteki talde bilakatzeko pausoak eman behar dituzte kideak.

Nola?

- Harreman eta giro ona zaindu
- Tarte informalak ere partekatu, elkar zaindu
- Txandakatze-sistemak erabili
- Iritzi kontrajarriak ageriko egin eta landu

6)

Prozesua NOLA egiten den zaindu

Aktibazio-prozesuari **helburu argiak eta ausartak** ezarri behar zaizkio, norabide jakinean lan egiteko.

Plan bat finkatu eta **ekimen zehatzak eta sinpleak** asmatzea komeni da. Sorkuntza-lan hori bideratzeko, **prozesu malgua** sustatu behar da, eta **zailtasunak eta apalaldiak gainditzeko prestatu** behar da.

Barne- zein kanpo-komunikazioa zaindu behar dira, eta garrantzitsua da **bereziki lantzea emozioen eta harremanen arloa**: entzuketa aktiboa eta integratzailea, hurbiltasun afektiboa, malgutasuna, umorea eta alaitasuna, bestearen zailtasunekin enpatiaz jokatzeko, besteak diren moduan onartzea.

Nola?

- Tokian tokiko berezitasunetara egokitu
- Ekintza ikusgarriak eta originalak egin
- Kalea eta eguneroko harreman informalak geureganatu
- Aurrez aurreko harreman pertsonalak baliatu
- Sinboloak landu eta ilusioa elikatu

SOZIOLINGUISTIKA
KLUSTERRA
Euskara biziberritzeko
ikergunea

“Tokian tokiko hizkuntza-aktibazioa”
ikerketaren bidez identifikatu dira
gakoak eta prozesua.

www.soziolinguistika.eus/aktibazioa

Partaideak:

Babesle eta partaideak:

Gipuzkoako Foru Aldundia
Diputación Foral de Gipuzkoa